

9 Říkadlo – Přišel k nám host

Cíl v oblasti komunikačních schopností: vnímání první hlásky ve slově, osvojení říkadla a písně.

Cíl v oblasti hudebních schopností: rytmická deklamace, zpěv.

Pomůcky: písmena H, M, D, K.

Motivace a průběh aktivity: učitelka využije příchodu mrazivého počasí a položí dětem následující hádanku*. *Co to je? Přišel k nám host, spravil nám most, bez sekery, bez dláta, tvrdý byl dost.* Podle potřeby napovídá učitelka dětem dalšími fakty: pomůže nám to v zimě přejít přes řeku z jednoho břehu na druhý, přitom to nepostavili lidé svými rukama...

Když děti uhodnou, že řešením hádanky je *mráz*, naučíme je hádanku jako rytmicky deklamované říkadlo (můžeme přidat poslední veršik *jako ta kost*, kterým je text symetricky doplněn.) Pozor na pečlivou výslovnost švů: *nám most, bez sekery*.

Zaměříme pozornost dětí na slova, která se v říkadle rýmují: host, most, dost, kost. Kolik slabik mají tato slova? Na jakou hlásku začínají? Po sluchové analýze použijeme písmena a seřadíme je tak, jak to odpovídá textu: H, M, D, K. Rytmickou deklamaci říkadla doplníme o vybrané hlásky a slova. Hlášky říká učitelka (rytmicky při tom ukazuje na sebe a následně na děti), děti doplňují příslušná slova:

Při-šel k nám host, spra-vil nám most, bez se-ke-ry, bez dlá-ta,

tvr-dý byl dost, ja - ko ta kost. H host,

M most, D dost, K kost.

Varianty:

- Při opakování můžeme z říkadla udělat díky jednoduché melodii písničku. Zpěv textu se bude střídát s deklamací hlásek a vybraných slov.

* Srov. PLICKA, Karel a František VOLF. *Český rok v pohádkách, písních, hrách a tancích, říkadlech a hádankách*. Čtvrtý svazek, Zima. Vydání druhé. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1960.

G C C G (Dmi)

Při-šel k nám host, spra-vil nám most, bez se-ke-ry, bez dlá-ta,

G C G C

tvr-dý byl dost, ja-ko ta kost. H host,

M most, D dost, K kost.

- Zpěv a deklamaci můžeme obohatit tematickým rozvedením: co všechno může zmrznout? Sbíráme nápady dětí a pak učitelka předzpívává dětem, které po ní opakují každé slovní spojení.

Za-mr-zla ře-ka, za-mr-zly ry-bní-ky, za-mr-zla lou-že...

... studna, studánka, auto, motor, polévka...

- S nejstaršími dětmi řešíme otázku, co mají slova *host*, *most*, *dost* a *kost* společného. Proč se rýmují? Jak končí? Zkusíme je hláskovat.

